

Тема 7. Практика підготовки звітності сталого розвитку в компаніях

1. Приклади звітів провідних міжнародних і українських компаній.
2. Алгоритм розроблення власного звіту сталого розвитку.
3. Труднощі впровадження та шляхи їх подолання.

1. Приклади звітів провідних міжнародних і українських компаній

Сучасна корпоративна практика демонструє перехід від декларативного розкриття соціальної відповідальності до **системного звітування за стандартами сталого розвитку (Sustainability / ESG Reporting)**. Провідні компанії світу інтегрують нефінансову звітність у стратегічне управління, використовуючи міжнародні стандарти **GRI Standards, ESRS, IFRS S1/S2 (ISSB), SASB, TCFD**.

Таблиця 7.1. Приклади звітності міжнародних компаній

Компанія	Країна	Стандарти звітування	Особливості підходу
Unilever	Велика Британія / Нідерланди	GRI, TCFD, SASB	Орієнтація на принцип “Sustainable Living Plan”, інтеграція екологічних і соціальних цілей у бізнес-модель
Microsoft	США	GRI, SASB, CDP, TCFD	Ключовий акцент на декарбонізації, енергоефективності, інклюзивності та прозорому розкритті ESG-метрик
Nestlé	Швейцарія	GRI, UNGC, SDGs	Публікує інтегрований звіт, що відображає вплив на ланцюг постачання та відповідальне споживання
Siemens AG	Німеччина	GRI, ESRS, TCFD	Звіт у форматі XBRL, орієнтований на відповідність CSRD, проходить зовнішню верифікацію ISAE 3000
BP	Велика Британія	GRI, IPIECA, SASB	Відкрите звітування про викиди, інвестиції в “зелену” енергетику, щорічна незалежна оцінка ESG-показників

Українська практика звітності сталого розвитку перебуває на етапі активного становлення.

Багато великих компаній публікують нефінансові звіти добровільно, орієнтуючись на міжнародні вимоги.

Таблиця 7.2. Приклади українських компаній, що публікують звіти сталого розвитку

Компанія	Галузь	Формат звітності	Особливості
ДТЕК	Енергетика	Звіт сталого розвитку (GRI Standards)	Регулярна публікація з 2013 р., інтеграція ESG у стратегію “Енергетика 2030”
МХП	АПК	Інтегрований звіт (GRI, UNGC, SDGs)	Акцент на безпеці праці, добробуті працівників і сталому

			сільському господарстві
Нафтогаз України	Енергетика	ESG Report (GRI, TCFD)	Розкриває вплив на клімат, охорону праці, прозорість управління
Ощадбанк	Банківська справа	Звіт сталого розвитку (GRI)	Перший державний банк, який звітує про ESG-показники
ArcelorMittal Кривий Ріг	Металургія	Звіт сталого розвитку	Відображає екологічні інвестиції, скорочення викидів, охорону праці

2. Алгоритм розроблення власного звіту сталого розвитку

Підготовка корпоративного звіту сталого розвитку потребує поетапної організації роботи – від планування до публікації та комунікації з аудиторією.

Етап	Зміст робіт	Результат
1. Підготовчий	Формування ESG-команди, визначення відповідальних осіб, вибір стандартів (GRI, ESRS, IFRS S1/S2)	План-графік звітності, розподіл ролей
2. Визначення суттєвих тем (materiality assessment)	Аналіз впливів, опитування стейкхолдерів, визначення пріоритетних ESG-напрямів	Матриця суттєвості (materiality matrix)
3. Збір і систематизація даних	Отримання інформації від підрозділів, перевірка достовірності, обробка показників	Консолідована база ESG-даних
4. Підготовка аналітичної частини звіту	Формування розділів: стратегія, екологія, соціальна відповідальність, управління, KPI	Проект звіту
5. Верифікація і затвердження	Внутрішній аудит або зовнішня перевірка (ISAE 3000, AA1000)	Звіт із підтвердженням достовірності
6. Публікація і комунікація	Розміщення на сайті, презентація стейкхолдерам, інтеграція у XBRL / GRI Database	Офіційно оприлюднений звіт сталого розвитку

Компанії, що мають розвинену систему корпоративного управління, дедалі частіше інтегрують нефінансову звітність у **щорічний інтегрований звіт** – поєднуючи її з фінансовими результатами, ризиками та бізнес-стратегією.

3. Труднощі впровадження та шляхи їх подолання

Впровадження системи звітності сталого розвитку супроводжується низкою **організаційних, методичних і технічних викликів**, які потребують комплексного підходу.

Таблиця 7.3. Основні труднощі впровадження звітності сталого розвитку та шляхи їх подолання

Тип труднощів	Суть проблеми	Можливі шляхи вирішення
---------------	---------------	-------------------------

Організаційні	Відсутність внутрішнього координатора ESG, слабка взаємодія між підрозділами	Створення міжфункціональної команди; визначення відповідальності в регламенті
Методичні	Невизначеність щодо вибору стандартів (GRI, ESRS, IFRS S1/S2)	Використання рекомендацій GRI Standards та європейських директив CSRD
Інформаційні	Відсутність єдиної бази даних, труднощі зі збором показників	Автоматизація збору даних, впровадження ESG Data Management System
Фінансові	Витрати на аудит, консалтинг і підготовку звітності	Поступове впровадження, партнерство з міжнародними програмами підтримки
Кадрові	Низька обізнаність персоналу в тематиці сталого розвитку	Навчання, сертифікація фахівців (ACCA, GRI Academy, CSR Europe)
Комунікаційні	Низький рівень залучення стейкхолдерів	Впровадження політики Stakeholder Engagement, відкриті звітні заходи

Отже:

1. Практика підготовки звітів сталого розвитку в Україні наближається до європейських стандартів, що сприяє прозорості бізнесу.
2. Компанії переходять від декларацій до вимірюваних ESG-показників і зовнішньої верифікації.
3. Алгоритм звітування охоплює шість ключових етапів – від формування команди до оприлюднення звіту.
4. Подолання труднощів можливе шляхом системної роботи з персоналом, цифровізації збору даних і впровадження міжнародних стандартів.